

○ คำสั่ง

(ต. ๒๑)

คำร้องที่ คส. ๔๒/๒๕๕๘
คำสั่งที่ คส. ๖ / ๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง { นายประเสริฐ เหลาทอง

ผู้ฟ้องคดี

{ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ส. ๒๕/๒๕๕๘
หมายเลขแดงที่ ส. ๒๕๒/๒๕๕๘ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน
ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งตั้งอยู่บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว
จังหวัดนครราชสีมา ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ
ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดี
กระทำผิดหรือมีส่วนร่วมในการกระทำผิดตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้
พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๖ (๑) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
และมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งได้มีการแจ้งความกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรวังน้ำเขียว

/ เพื่อดำเนินคดี...

เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ฉบับลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้มีคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗ หากผู้ฟ้องคดีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย จะดำเนินการทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณีเสียเอง โดยผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเองนั้นทั้งหมด พร้อมทั้งต้องชำระเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงมอบอำนาจให้นายภาสกร เลิศสุวรรณวงษ์ อุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ตามหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ได้มีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ว่ามีความเห็นยืนตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี และหลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๖๗๐ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ แจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากผู้ฟ้องคดีครอบครองที่ดินพิพาท ต่อเนื่องมาจากผู้ครอบครองเดิมซึ่งทำประโยชน์ในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ตลอดมาจนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงได้สละสิทธิการครอบครองที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยอมมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายที่ดิน และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี

/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีคำสั่งตามหนังสืออุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ต่อมา สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์ โดยยื่นตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ต่อศาลภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ แม้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อใด แต่อย่างช้าที่สุดไม่เกินเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนหนังสืออุทยานแห่งชาติทับลาน ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๖๗๐ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ เป็นเพียงหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสืออุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าว และการที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวก็ไม่ทำให้ระยะเวลาการยื่นฟ้องคดีนี้ที่พ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้วขยายออกไปแต่อย่างใด

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่า คดีนี้เป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีจึงไม่อาจนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับกับคดีนี้ได้ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องมาจากผู้ครอบครองเดิมซึ่งทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ตลอดมา จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๔๗

จึงได้สละสิทธิ...

จึงได้สิทธิการครอบครองที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยที่ดินดังกล่าวหาได้มีสภาพเป็นป่า
แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท แม้ที่ดินดังกล่าวจะอยู่ในเขตอุทยาน
แห่งชาติทับลานตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี
ในท้องที่ตำบลป่าสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน
ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง
จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่
ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๒๔ ก็ตาม แต่อุทยานแห่งชาติทับลานก็ห้ามอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในการกำหนดให้ที่ดินพิพาทเป็นอุทยานแห่งชาติได้ไม่
ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องไว้พิจารณา

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า
ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องคดีพิพาทเกี่ยวกับ
การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่า
จะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนือ
อำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน
หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะ
เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอนโดยไม่จำเป็น
หรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ
และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้นิยามคำว่า
คำสั่งทางปกครอง หมายความว่า (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผล
เป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง
หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว
เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน
แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ (๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน
ตั้งอยู่บริเวณบ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ได้รับความ...

ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี โดยแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วมีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ ยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ตามหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กรณีนี้เห็นว่า โดยที่คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้อีกเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

/ให้ผู้ฟ้องคดี...

ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิม ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ประกอบกับคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาล เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นคำขอที่ศาลสามารถกำหนดคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่ง ของผู้ถูกฟ้องคดี และผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ ยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายในเรื่องดังกล่าวตามที่กฎหมาย กำหนดแล้วก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล ตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ เดียวกัน

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดี หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้ หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า การแจ้งคำสั่งทางปกครอง การนัดพิจารณา หรือ การอย่างอื่นที่เจ้าหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอาจกระทำด้วยวาจาก็ได้ แต่ถ้าผู้นั้น ประสงค์จะให้กระทำเป็นหนังสือก็ให้แจ้งเป็นหนังสือ วรรคสอง บัญญัติว่า การแจ้ง เป็นหนังสือให้ส่งหนังสือแจ้งต่อผู้นั้น หรือถ้าได้ส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้นั้นก็ให้ถือว่าได้รับแจ้ง ตั้งแต่ในขณะไปถึง วรรคสาม บัญญัติว่า ในการดำเนินการเรื่องใดที่มีการให้ที่อยู่ไว้กับ เจ้าหน้าที่ไว้แล้ว การแจ้งไปยังที่อยู่ดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการแจ้งไปยังภูมิลำเนาของผู้นั้นแล้ว

คดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไป ให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี โดยแจ้งคำสั่งดังกล่าวตามหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/ว ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วมีมติยืนยันตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี และได้มีหนังสือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี) ที่ ทส ๐๙๑๑.๑๐/๕๕๕๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์และสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับในประเทศเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ ไปยังบ้านเลขที่ ๑๘ ซอยพหลโยธิน ๔๘ แยก ๒๒ - ๙ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ ซึ่งปรากฏพยานหลักฐานในสำนวนคดีว่าที่อยู่ดังกล่าวเป็นที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีตามสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และเป็นที่อยู่เดียวกับที่อยู่ของผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้อง จึงถือว่าบ้านเลขที่ ๑๘ ซอยพหลโยธิน ๔๘ แยก ๒๒ - ๙ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ เป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อปรากฏหลักฐานไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับระบุว่า มีบุคคลชื่อ ฉลอง เกี่ยวพันกับผู้ฟ้องคดี โดยเป็นมารดา เป็นผู้รับหนังสือฉบับดังกล่าวไว้แทนผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ จึงถือว่าผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ได้แจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไปยังภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดีโดยชอบตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว กรณีจึงถือว่า วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ กล่าวคือ ภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และการฟ้องคดีนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีโดยลำพังเฉพาะตัวเท่านั้น นอกจากนี้ ไม่ปรากฏว่ามีเหตุใดๆ ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องคดีนี้ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีที่กฎหมายกำหนด

/ศาลจึงไม่อาจ...

ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้วไว้พิจารณาได้
ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา
และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวรารุช ศิริยุทธวัฒนา
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายพรชัย มนต์ศิริเพ็ญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

๒๕-๒๖-

